

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В СФЕРІ ПРЕВЕНЦІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

обстановку, що склалася, місце проведення допиту, наявність чи відсутність факторів, які можуть впливати на свідчення дитини.

Список використаних джерел:

1. Криміналістика : підручник / за ред. В. Ю. Шепітька. Київ: Ін Юре, 2004. 728 с.
2. Криміналістика: мультимедійний підручник. URL: <https://arm.naia.kiev.ua/books/kriminalist/info/autors.html>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»: чинне законодавство з 19 листопада 2-12 року: (офіц. текст). – К.: Поливода А.В., 2012. – 382 с. – (Кодекси України).
4. Криминалистика : учеб. для вузов / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов и др. Москва : Норма, 2007. 944 с.
5. Авраменко С. М. Розслідування розбещення неповнолітніх: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2017. 200 с URL: http://elar.naia.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/1941/1/Dis_%D0%90%D0%B2%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf
6. Павлюк Н. В. Використання тактичних прийомів допиту неповнолітніх, спрямованих на нейтралізацію фантазування. *Криміналістика XXI століття* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків 25–26 листоп. 2010 р.) Харків : Право, 2010, С. 427–430.
7. Відповідність процедури допиту малолітніх та неповнолітніх осіб, що стали свідками або потерпіли від злочинних діянь, міжнародним стандартам. URL: <https://rescentre.org.ua/dytyna-svidok/vidpovidnist-protseduri-dopitu-malolitnikh-ta-nepovnolitnikh-osib-scho-stali-svidkami-abo-poterpili-vid-zlochinnikh-dii-an-mizhnarodnim-standartam>.

Чайка А.О., курсант 2 курсу ННІ№3 НАВС
Науковий керівник: заступник директора ННІ № 3 НАВС з навчально-методичної та наукової роботи, кандидат юридичних наук,
Доцент **Комаринська Ю.Б.**

ЗЛОЧИНИ, ВЧИНЕНІ НЕПОВНОЛІТНІМИ НА ҐРУНТІ РАСОВОЇ, НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА РЕЛІГІЙНОЇ ВОРОЖНЕЧІ

Прояви нетерпимості до людей, які відрізняються за кольором шкіри, формою очей, національністю, уподобаннями, релігійними переконаннями тощо в сучасному суспільстві характеризуються доволі ємким терміном «ксенофобія». Слово *ксенофобія* походить від грецького «xenos» – чужий, сторонній і «phobos» – страх. **Ксенофобія** - прояв нав'язливого страху,

ворожості стосовно чужинців чи чужоземного, нетерпимості та неприязні до представників іншої нації, віросповідання, культури, національності, іноземців чи представників інших регіонів, а також до чогось незнайомого, незвичного, чужого. Найбільш серйозним і розповсюдженим проявом ксенофобії вважається расизм [1].

В статті 2 «Загальної декларації прав людини», прийнятою Генеральною Асамблеєю ООН від 10 грудня 1948 року зазначено: «Кожна людина повинна мати всі права і всі свободи, проголошені цією Декларацією, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища» [2].

Дане положення Декларації знайшло своє відображення й в Основному Законі України – Конституції, безпосередньо, в статті 24, яка говорить: «Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками». Положення рівності громадян та, взагалі, будь-якої особи, а також недопущення дискримінації за будь-якою з вищеперерахованих ознак закріплені й в інших міжнародних та національних нормативно-правових актах.

Вагомим внеском до національного законодавства стало прийняття Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 року, в якому в статті 1 розкрита сутність поняття «дискримінація», а саме: «Дискримінація - ситуація, за якої особа та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними»[2].

Проте, незважаючи на досить активне декларування в національних нормативно-правових актах, принципу рівності громадян та недопущення дискримінації за будь-якою ознакою, все частіше в Україні ми стикаємось з проблемою дискримінації осіб за расовою, національною та релігійною ознакою, а також з протиправними діями відносно громадян та інших осіб, вчинених на ґрунті расової національної та релігійної ворожнечі. Тому важливого значення у вирішенні даного питання є приділення уваги саме жертві даних правопорушень, тобто особі потерпілого.

В ході аналізу кримінального законодавства мотив вчинення злочину на ґрунті расової, національної та релігійної нетерпимості зазначений в

наступних розділах – розділі II «Злочини проти життя та здоров'я особи» (п. 14 ч.2. ст. 115 «Умисне вбивство з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості», ч. 2 ст. 121 «Умисне тяжке тілесне ушкодження з мотивів расової, національної або релігійної нетерпимості», ч. 2 ст. 122 «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження, вчинене з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості», ч. 2 ст. 126 «Побої і мордування, вчинені з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості», ч. 2 ст. 127 «Катування, вчинене з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості»); розділі V «Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина» (ст. 161 «Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або релігійних переконань»); розділі XII «Злочини проти громадського порядку та моральності» (ст. 300 «Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства та жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість і дискримінацію») [5].

Як свідчить спільне дослідження, підготовлене та проведене Американською асоціацією юристів Ініціатива з верховенства права (ABA ROLI) в Україні у співпраці з Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури у 2006-2008 років виразною стала тенденція до зростання злочинів на ґрунті ненависті. У великих містах активізувалися угруповання скінхедів — ця расистська молодіжна субкультура переживає бурхливе зростання в Україні. Скінхеди в Україні — це особи віком від 14 до 27 років, які об'єднуються в групи від 20 до 50 осіб. Такі групи існують у містах Києві, Дніпропетровську, Запоріжжі, Львові, Севастополі, Чернігові та Автономній Республіці Крим [6, с. 12].

Такі дані дозволяють стверджувати, що в Україні спостерігається тенденція до зростання рівня злочинності серед неповнолітніх та молоді. В зв'язку з чим перед правоохоронними органами постає гостре питання боротьби зі злочинністю серед даної категорії осіб.

Список використаних джерел:

1. Розслідування злочинів, вчинених на ґрунті нетерпимості. Навчально-практичний посібник / колектив авторів. Київ, 2012 – 167 с.
2. Загальна декларація прав людини. Законодавство України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015
3. Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні». Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>
4. Гарасим П.С., Зюбаненко С.В. ГУМВС України у Львівській області. Характеристика особи потерпілого та особи злочинця. URL: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/45324/%CF>
5. Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

6. Протидія ксенофобії в Україні: законодавчі аспекти та адвокатська практика. Навчально-практичний посібник / Під ред. Гончарова М.С., Дроздова О.М., Кравчун А.С., Стебелева А.М., Київ, 2012 – 285 с.

Бойко Р.С. слухач магістратури 1 курсу ННІ№3 НАВС
Науковий керівник: заступник директора
ННІ № 3 НАВС з навчально-методичної
та наукової роботи, кандидат юридичних наук,
доцент **Комаринська Ю.Б.**

***ДІЯЛЬНІСТЬ ПАТРУЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД
ІЗ ПОСТРАЖДАЛИМИ ОСОБАМИ***

Науково-технічний прогрес не стоїть на місці і при розробці та виробництві нових автомобілів змінюється їх конструкція та дизайн, комфортабельність, збільшується швидкість і як наслідок зменшується час, за який автомобіль може подолати певну відстань шляху. Це все є позитивними моментами використання автотransпортних засобів у діяльності людини, але є і негативна сторона такого прогресу. Згідно із ст.1187 цивільного кодексу України джерелом підвищеної небезпеки є діяльність, пов'язана з використанням, зберіганням або утриманням транспортних засобів [1].

В останні роки у зв'язку із збільшенням порушень водіями правил дорожнього руху України (далі ПДР), послабленням контролю за дотриманням учасниками дорожнього руху ПДР державними органами, відсутністю чи застарілою нормативно-правовою базою, відсутністю належного контролю за технічним станом автотransпортних засобів, незадовільним технічним забезпеченням контролюючих органів відповідним обладнанням, незадовільним станом дорожнього покриття автомобільної транспортної мережі, відсутністю належної дорожньої розмітки та дорожніх знаків, недостатньою кількістю світлофорів та безпечних дорожніх розв'язок, гостро постає проблема безпеки на дорогах, а також наслідків дорожньо-транспортних пригод (далі ДТП), та діяльності органів Національної поліції України, аварійно-рятувальних служб та інших підрозділів і державних органів з розв'язання даної проблеми.

Дорожньо-транспортна пригода – подія, що сталася під час руху дорожнього транспортного засобу (далі ТЗ), внаслідок якої загинули або зазнали травм люди чи заподіяна шкода майну [2]. Згідно із аналізом статистики дорожньо-транспортних пригод (далі – ДТП), який був проведений державним підприємством «Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М.П. Шульгіна», по Україні та на автомобільних дорогах державного значення за 2018 рік було скоєно 150120 ДТП, з яких 24294 із постраждалими особами, в яких 3350 осіб загинуло (в середньому 9 осіб за добу) та 30884 осіб травмовано (в середньому 85 осіб за добу) [3; 4].